

Особливості наукової комунікації в бібліотеці як соціальному інституті

Наталія Веретеннікова¹, Наталія Кунанець²

Кафедра інформаційних систем та мереж, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,

E-mail: 1. natasha19061990@bigmir.net, 2. n_kunan@yahoo.com

Abstract – This article describes the peculiarities of scholarly communication in the library during the global informatization and the significant changes in the way provided new information.

Ключові слова – бібліотека, інформаційні та комунікаційні технології, наукова комунікація, відкритий доступ.

I. Вступ

Актуальність теорії соціальних комунікацій зросла в кінці ХХ ст. і особливо на початку ХХІ ст. у зв'язку з швидким розвитком Інтернету і пов'язаних з ним соціальних феноменів, в яких велику роль відіграє електронна наукова комунікація. Новим завданням, що виникло перед суспільством, стало створення ефективних способів пошуку інформації.

Саме сучасна бібліотека, в контексті сучасних соціокомунікаційних концепцій, як один з найважливіших інститутів суспільства, який не тільки збирає і зберігає документи, але й бере активну участь у соціалізації читачів, сприяє формуванню та розвитку наукової комунікації.

II. Виклад основного матеріалу

В інформаційному суспільстві важливе значення набуває наукова комунікація – взаємодія вчених з питань створення нового наукового знання, що включає діяльність з пошуку інформації для продукування нових ідей, а також сам процес виробництва нового знання і обміну ним між різними вченими [2]. На сьогоднішній день для інформаційного суспільства характерні такі риси, як впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, швидкий розвиток Інтернету, зростання обсягу інформації та суттєве розширення її доступності. Тому, для ефективнішого функціонування інформаційно-комунікаційної інфраструктури, в якій бібліотеки відіграють вагомую роль інформаційних посередників, необхідно виявити нові форми наукової комунікації та визначити способи їх використання щодо подальшого розвитку наукової комунікації.

Наукова комунікація в інформаційному суспільстві функціонує в рамках традиційних соціальних механізмів, які доповнюються принципами максимального доступу та відкритості наукового знання,

які забезпечуються в першу чергу бібліотечними установами. Новими тенденціями розвитку наукової комунікації в інформаційному суспільстві є: створення віддалених мережевих наукових колективів, розширення відкритого доступу до наукової інформації, розвиток безлічі електронних форм наукової комунікації, зростання міжнародного та міждисциплінарного співробітництва, підвищення ролі неформальної електронної комунікації і самоорганізації вчених [1].

Серед основних можливостей електронної наукової комунікації вчені використовують, перш за все, електронну пошту і пошук наукової інформації в Інтернеті. Рідше використовуються наукові форуми, блоги, соціальні мережі, а також поєднання традиційних і нових форм наукової комунікації (електронні архіви, електронні бібліотеки та ін.). Нові форми наукової комунікації дозволяють утворювати міжнародні мережеві академічні колективи з різною тривалістю співпраці, підвищувати якість наукових досліджень і публікацій, встановлювати нові контакти між наукою, бізнесом і громадськістю, знижуючи адміністративне навантаження і підсилюючи значення самоорганізації вчених [1]. Створення електронних бібліотек значно розширює міжнародну аудиторію користувачів, які використовують їх інформаційний контент, а наукові соціальні мережі та блоги дозволяють створювати альтернативні способи поширення відомостей про нові наукові відкриття.

ВИСНОВОК

Розвиток інформаційних технологій та швидке зростання електронних ресурсів поклав лише початок змінам у системі наукових комунікацій.

За умов глобалізації та стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій система наукових комунікацій стає багатоваріантною через широкий спектр соціокомунікативних зв'язків, підвищує свою реагентність, але водночас і викликає низку проблем, пов'язаних зі збереженням плінної інформації для наступних поколінь. Завдання її збереження потребує кардинальної активізації роботи бібліотеки з електронними документопотоками.

Література

1. Копанєва В. Бібліотека в системі наукової електронної комунікації / В. Копанєва // Бібл. вісник. – 2007. – № 5. – С. 3-9.
2. Стрішенець Н. В. Наукова комунікація як елемент управління фондом / Н. В. Стрішенець // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія : Науковий журнал. – 2009. – № 3. – С. 66-69.